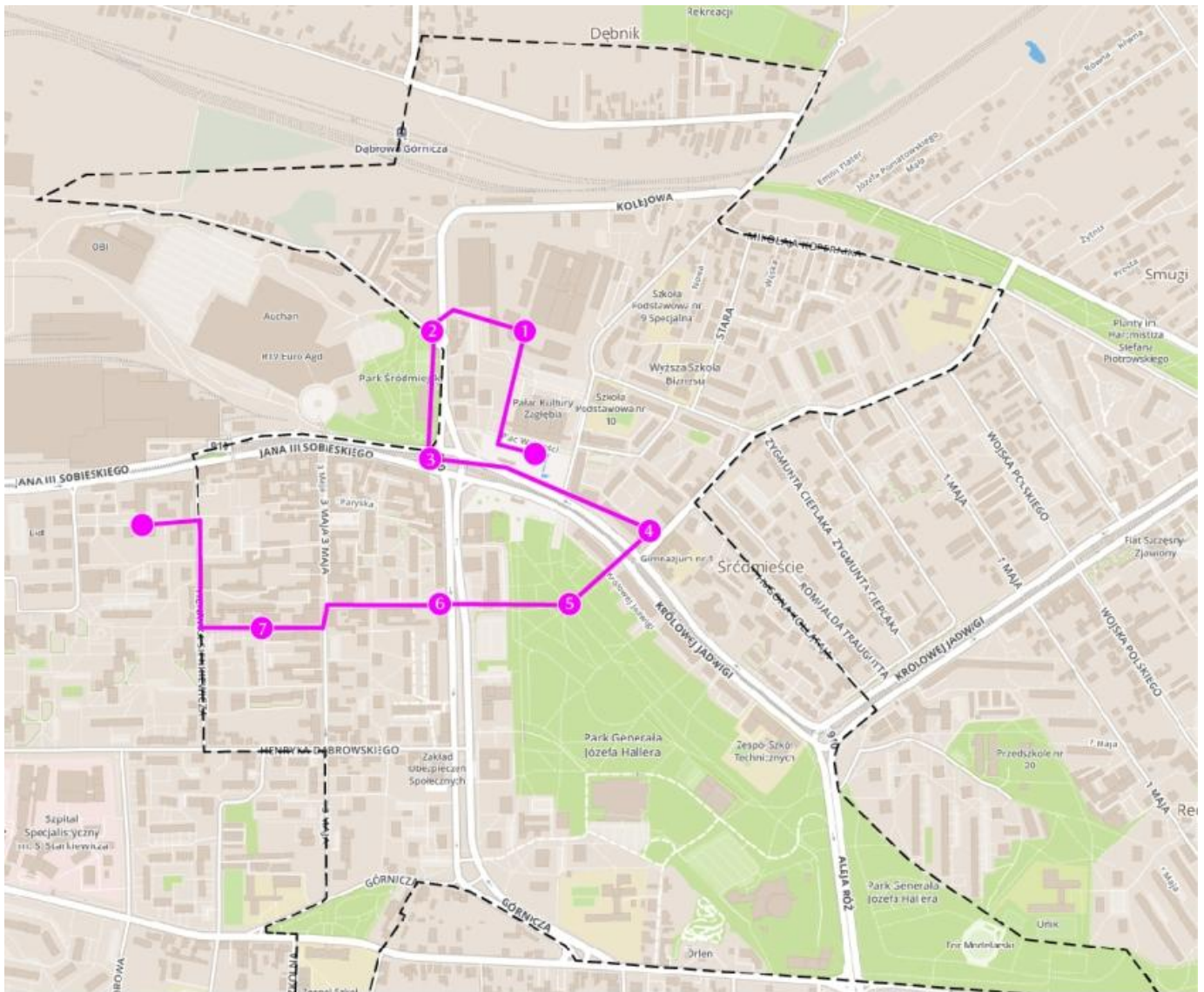

r

RAPORT ZE SPACERU BADAWCZEGO NR 5

Data, godzina rozpoczęcia spaceru	3.07.2017 Czas trwania spaceru: 12:00-14:30 Czas trwania warsztatu (cz. stacjonarna): ok. 14:30-16:00
Trasa	Pałac Kultury Zagłębia- teren Fabryki Pełnej Życia-ul: T. Kościuszki- ul. Królowej Jadwigi-Park Hallera-ul. T. Kościuszki-ul. J. K Bandrowskiego -ul. 3 Maja-ul. S. Okrzei- ul. Sienkiewicza-Centrum Aktywności Obywatelskiej
Prowadzący spacer	Alicja Kowalska, Michalina Lulek- Majka (Stowarzyszenie Civitas)
Uczestnicy (ilość osób, wiek, płeć)	W spacerze wzięło udział 9 osób, 5 mężczyzn i 4 kobiety. Były to osoby niepełnosprawne ruchowo wraz z opiekunami oraz architekt zaangażowany w prace zespołu Fabryki Pełnej Życia.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

MAPA SPACERU BADAWCZEGO nr 5 Z DNIA 03.07.2017 r.

LEGENDA:
TRASA SPACERU
2 MIEJSCA OPISANE W RAPORCIE

Punkt startowy: kawiarnia w Pałacu Kultury Zaglebia. Prowadzący zapoznali uczestników z projektem Program Rewitalizacji: Dąbrowa Górnicza 2022, w szczególności dot. POR Centrum, opowiedzieli o metodzie spacerów badawczych oraz przedstawili trasę spaceru.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Uczestnicy zapytani o **ważne dla nich miejsca w centrum Dąbrowy Górniczej** mówili, że:

- trudno im korzystać z wielu miejsc, w których lubią bywać, ponieważ często brakuje pochylni albo możliwości dojazdu wózkiem. Żeby dostać się np.: do Centrum Handlowego Pogoria trzeba nadłożyć drogi, jak powiedziała jedna z uczestniczek: *niepełnosprawni zawsze muszą chodzić naokoło*;
- miejscami, które chętnie odwiedzają uczestnicy są: Park Hallera i Hala Widowiskowo-Sportowa „Centrum”, są to, zdaniem badanych, miejsca do których łatwo się dostać i przemierzając się po nich osoba niepełnosprawna też nie napotyka większych barier;
- jako przestrzeń dostosowaną do swoich potrzeb uczestnicy spaceru postrzegają Pałac Kultury Zagłębia, jednocześnie mówią o pewnych istotnych brakach informacyjnych, np. brak informacji jak dostać się do windy i jak z niej korzystać, które zamieniają się w bariery utrudniające dostęp do tego obiektu.

Uczestnicy zapytani o **ich stosunek do Śródmieścia**, odpowiedzieli:

- Śródmieście, wg nich, jest pełne barier oraz przerwanych ciągów komunikacji: chodników zakończonych schodami, zbyt wysokich krawężników, chodników zakończonych nawierzchnią, po której trudno poruszać się wózkiem;
- najgorzej przez uczestników spaceru oceniana jest przestrzeń przejścia podziemnego przy ul. T. Kościuszki. Według uczestników jest to główna bariera w przemieszczaniu się osób niepełnosprawnych po Śródmieściu. Windy zainstalowane w przejściu bardzo często, zdaniem uczestników, nie działają. Osoby niedowidzące nie są w stanie odróżnić tablic z informacją o kierunku przystanków od zdjęć na wystawie, tablice są tak do siebie podobne, że zlewają się w jedną barwną plamę, plansze informacyjne nie są wyróżnione w żaden szczególny sposób;
- zdaniem jednego z uczestników spaceru Centrum nie istnieje, ponieważ, jak powiedział: *Po 18 życie zamiera, nie ma gdzie wypić drinka, posiedzieć, zatańczyć. Kiedy szukam rozrywki jadę poza Dąbrowę[Górniczą]*;
- nadzieję na ożywienie przestrzeni Śródmieścia uczestnicy spaceru pokładają w powstaniu strefy rozrywki na terenie Fabryki Pełnej Życia.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

W prawych kolumnach zaznaczono "x", jeśli miejsce / element przestrzeni jest:

P - kojarzone jako "pozytywne"

N - kojarzone jako "negatywne"

Z - zaznaczone jako wymagające zmiany

Przebieg trasy	P	N	Z
<p>Miejsce 1: Pałac Kultury Zagłębia i Fabryka Pełna Życia</p> <p>Spotkanie poprzedzające spacer odbyło się w kawiarni Pałacu Kultury Zagłębia, co stało się przyczynkiem do dyskusji wśród uczestników dotyczącej dostosowania tej przestrzeni do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>Postulaty uczestników dotyczące wprowadzenia tam zmian mających na celu zlikwidowanie barier, wyglądały następująco:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utworzenie miejsc parkingowych dla niepełnosprawnych, specjalnie oznaczonych, blisko podjazdu dla wózków; • zamieszczenie tablic informacyjnych, jak dostać się do windy i jak z niej korzystać (niektórzy uczestnicy spaceru nigdy nie korzystali z windy, ponieważ nie wiedzieli, jak ona funkcjonuje); • zamontowanie dzwonka informującego obsługę o potrzebie uruchomienia rampy dla osoby na wózku: dużym utrudnieniem, według uczestników, jest brak dzwonka wzywającego obsługę, ktoś musi wejść do środka Pałacu i poprosić by uruchomiono rampę; • w dniu spaceru brak możliwości dostania się do obiektu po godzinie 16:00, czynne było tylko boczne wejście, gdzie nie ma możliwości dostania się wózkiem. Dowiedzieliśmy się od obsługi, że tak będzie przez cały okres wakacji; • uczestnicy postulowali zamontowanie w drzwiach wejściowych mechanizmu wspomagającego, ułatwiającego otwieranie osobom niepełnosprawnym. Przy tej okazji uczestnicy zauważyli, że podobny problem z otwieraniem drzwi istnieje dla nich w drzwiach do toalet terenie Urzędu Miasta. • zadbanie o stan techniczny windy: podczas spaceru okazało się, że winda nie jest sprawna i uczestnicy musieli na wózkach pokonywać odcinek schodów przy bocznym wyjściu z obiektu. <p>W trakcie spaceru pojawiły się pomysły na rewitalizację przestrzeni Fabryki Pełnej Życia. Uczestnicy zgodnie stwierdzili, że już na tym etapie rewitalizacji chcieliby, żeby na terenie Fabryki pojawiało się więcej cienia, zieleni i elementów tzw. małej architektury: ławki, stopnie do siedzenia, hamaki. W przyszłości na tym terenie, zdaniem uczestników, mógłby powstać kompleks ścianek wspinaczkowych lub rodzaj siłowni, dostępnej i dostosowanej także do potrzeb osób niepełnosprawnych. Według uczestników spaceru, bardzo istotne</p>	X	X	X

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

byłoby to, żeby ludzie sprawni i niepełnosprawni mogli razem, w przyjaznej przestrzeni uprawiać jakąś aktywność fizyczną. Jedne z uczestników nazwał tak wymyślona przestrzeń: placem zabaw dla dorosłych Kolejną koncepcją uczestników na zagospodarowanie przestrzeni Fabryki, było stworzenia na jej terenie plenerowej estrady artystycznej, na której mogliby występować np. lokalni muzycy i inni artyści oraz otworzenie pracowni artystycznych otwartych dla mieszkańców.

Pomysłem, jednego z uczestników, który spotkał się z pozytywnym odbiorem grupy, było stworzenie w przestrzeni Fabryki Centrum Zawodów Dawnych: warsztatów rzemieślniczych, gdzie można by widzieć i obserwować ludzi pracujących w ginących już zawodach, np. garncarza czy introligatora.

Uwagi i postulaty zgłoszone przez uczestników w tym miejscu można streścić w następujący sposób:

- zlikwidowanie wystającego krawężnika przy wejściu do ogrodu społecznego: mimo, że jest on dość niski, to osoba na wózku nie jest w stanie samodzielnie dostać się na teren ogrodu;
- utworzenie punktu z dostępem do wody: uczestnicy spaceru chcieli podlać rośliny, ale nie mieli takiej możliwości. Po spontanicznym plewieniu nie mieli możliwości optukania rąk.

BOCZNE WYJŚCIE Z PAŁACU KULTURY
ZAGŁĘBIA

WYSTAJĄCY KRAWĘŻNIK PRZY WEJŚCIU
DO OGRODU SPOŁECZNEGO

Miejsce 2: ul. T. Kościuszki

Z trenu Fabryki Pełnej Życia uczestnicy udali się w kierunku przejścia podziemnego ulicą Kościuszki.

W trakcie analizy tej części spaceru badani głównie zwracali uwagę na utrudnienia jakie napotyka osoba niepełnosprawna i związany z tym znacznie wydłużony czas przemieszczania się. Uwagi badanych można podsumować:

- samochody zaparkowane na chodniku utrudnią przejazd wózkiem, w okolicach ul: Kościuszki 9 z chodnika w zasadzie powstał regularny parking;
- zjazd z chodnika (w tej samej okolicy) jest zbyt stromy i zakończony krawężnikiem.
- najkrótsza droga od ul. Kościuszki do Centrum Handlowego Pogoria, przez tzw. Małpi Gaj, jest dla osoby na wózku niedostępna ze względu na bariery jaką stanowią tam schody bez podjazdu

STROMY ZJAZD POMIĘDZY UL. KOŚCIUSZKI A PLACEM WOLNOŚCI – utrudnienie dla osób na wózkach

X

X

<p>Miejsce 3: Przejście podziemne w centrum miasta</p> <p>Uczestnicy udali się w stronę przejścia podziemnego, z zamiarem przedostania się pod budynek Poczty Polskiej. Niestety, z powodu awarii windy, było to niemożliwe. Uczestnicy spaceru zgodnie twierdzili, że jest to sytuacja bardzo częsta. Z tego powodu osoby niepełnosprawne bardzo często rezygnują z przemieszczania się po Śródmieściu.</p> <p>Poniżej zostały spisane pozostałe uwagi badanych dotyczące tego odcinka spaceru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • brak jest jakiegokolwiek informacji na temat czasu oczekiwania na obsługę windy. W dniu spaceru, po wykonaniu telefonu pod numer wskazany na tabliczce przy windzie obsługa windy, 2 panów z firmy ochroniarskiej, zjawili się po 8 minutach od wezwania, Jedna z uczestniczek twierdziła, że kilka dni wcześniej czekała 20 minut. Panowie z firmy ochroniarskiej potwierdzili, że czas oczekiwania zależy od tego, czy są gdzieś blisko i mogą przyjechać szybko, czy też wykonują inne czynności należące do ich obowiązków i wtedy trzeba czekać dłużej; • winda, zdaniem uczestników, powinna być samoobsługowa, z prostą, niewymagającą siły obsługą tak, by mogła też służyć osobom starszym, rodzicom z dziećmi w wózkach; dobrym przykładem są, według uczestników, samoobsługowe windy na dworcu w Sosnowcu czy Krakowie; • w przypadku awarii windy brak alternatywnej szybkiej drogi przedostania się na drugą stronę ulicy Sobieskiego. Szczególnie dojmujący jest w tej sytuacji brak możliwości dostania się na przystanki tramwajowe, przez osoby niepełnosprawne; <p>PRZEJSCIE PODZIEMNE W CENTRUM – w oczekiwaniu na obsługę windy</p>	X	X
<p>Miejsce 4: Przystanek autobusowy Centrum i ul. Królowej Jadwigi</p> <p>W związku z brakiem możliwości przedostania się na drugą stronę ulicy Kościuszki, grupa została zmuszona do znacznej zmiany trasy: cofnięcia się, nadłożenia drogi i udania się</p>	X	X

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

<p>ulicą Królowej Jadwigi w stronę najbliższego przejścia naziemnego zlokalizowanego przy Szkole Podstawowej nr 7.</p> <p>Ten odcinek spaceru podsumowują następujące wnioski uczestników:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wejście pod zadaszenie przystanku Centrum jest odcięte schodami, osoba niepełnosprawna musi pokonywać znacznie dłuższą drogę, żeby znaleźć się pod dachem; • duża część przystanku, jest w ogóle niezadaszona, a pasażerowie narażeni są np.: na oczekiwanie w deszczu czy pełnym słońcu; • zielone światło (przejście naziemne ul: Królowej Jadwigi 6) sygnalizacji dla pieszych trwa zbyt, krótko. Grupa miała ogromny problem, żeby zdążyć pokonać przejście na zielonym świetle. 			
<p>Miejsce 5: Park Hallera</p> <p>Po przejściu przez ul. Kr. Jadwigi przy Szkole Podstawowej nr 7 grupa wybrała najkrótszą drogę do ul Kościuszki idąc na wprost przez Park Hallera.</p> <p>Pierwszą napotkaną barierą była niejednolita, nierówna nawierzchnia zraz przy wejściu do Parku (od strony ul. Królowej Jadwigi, trudno było w tym miejscu przejechać wózkiem.</p> <p>Kolejną niedogodnością, na którą zwrócili uwagę uczestnicy spaceru, jest brak możliwości dla osób na wózku dostania się do Miejskiej Biblioteki Publicznej od strony alejki biegnącej wzdłuż tzw. superjednostki: nawierzchnia z kostki brukowej nagle urywa się, dalej jest tylko wąska ścieżka, dalej schody bez podjazdu.</p> <p>ŚCIEŻKA W PARKU HALLERA PROWADZĄCA DO MIEJSKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ</p>	X	X	X

<p>Miejsce 6: ul. J.K Bandrowskiego, ul. 3 Maja, ul S. Okrzei i ul. H. Sienkiewicza</p> <p>Grupa kierowała się do Centrum Aktywności Obywatelskiej. Na tym odcinku spaceru uczestnicy zwracali uwagę na bariery, jakie osoby niepełnosprawne napotykają w korzystaniu ze sklepów, restauracji czy innych punktów usługowych. Najczęściej wymienianymi barierami architektonicznymi były:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wysokie progi; • schody przed wejściem; • zbyt wąskie wejścia. <p>Uczestnicy zwracali uwagę, że nawet w nowo powstałych punktach nie ma podjazdu dla osób na wózkach, mimo że przepisy do tego obligują</p> <p>UL. H.SIENKIEWICZA- wejście do gabinetu kosmetycznego, jednego z wielu punktów handlowo-usługowych bez podjazdu dla wózków</p>	X	X	X
---	---	---	---

PODSUMOWANIE WARSZTATU PROJEKTOWEGO

W warsztacie brali udział wszyscy uczestnicy spaceru 9 mieszkańców: 5 mężczyzn i 4 kobiety. Po części podsumowującej spacer badawczy uczestnicy, zainspirowani przygotowanymi zdjęciami przedstawiającymi przykłady różnych rewitalizowanych miejsc i obiektów, dzielili się swoimi pomysłami, opracowywali swoje koncepcje związane z zagospodarowaniem terenu Fabryki Pełnej Życia.

Projekty rozwiązań stworzone przez uczestników

1. KINO PLENEROWE

Projekt zakłada stworzenie na terenie Fabryki Pełnej Życia kina plenerowego dostosowanego do potrzeb osób niepełnosprawnych, czyli z bardzo różnymi formami siedzisk oraz z hamakami, do których można przenieść osobę poruszającą się na wózku.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

2. KĄCIK KULTURALNY

Koncepcja obejmuje stworzenie małej estrady, na której mogliby wstępować lokalni twórcy i inne, jak ujął to sam twórca: *duże artystyczne*. Całość byłaby też przystosowana do występów teatralnych i spektakli nocnych i wieczornych. Uzupełnieniem strefy artystycznej, byłaby przestrzeń relaksu wyposażona w stoliki, leżaki i ściankę wspinaczkową. Cała tzw. mała architektura tej przestrzeni odwoływałaby się do koncepcji recyklingu: ławki i stoliki wykonane np. z palet.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

3. TOR PRZESZKÓD DLA DZIECI

Ten nietypowy plac zabaw, według autora, powinien być zlokalizowany w okolicy ogrodu na terenie Fabryki Pełnej Życia. Tor powinien łączyć różne formy aktywności i zawierać elementy do bujania, skakania, czołgania, wspinania. Ważnym elementem tego placu zabaw byłby tunele i podesty obrotowe, pełniące funkcje karuzeli. Byłaby też ścianka wspinaczkowa, niska, pod nią ułożone materace, dzięki czemu dzieci mogłyby się wspiąć same, bez opieki rodziców. Cały plac byłaby także wyposażony w tzw. „cichy kącik” czyli przestrzeń, w której małe dzieci mogą się wyciszyć, odpocząć, a nawet zdrzemnąć.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

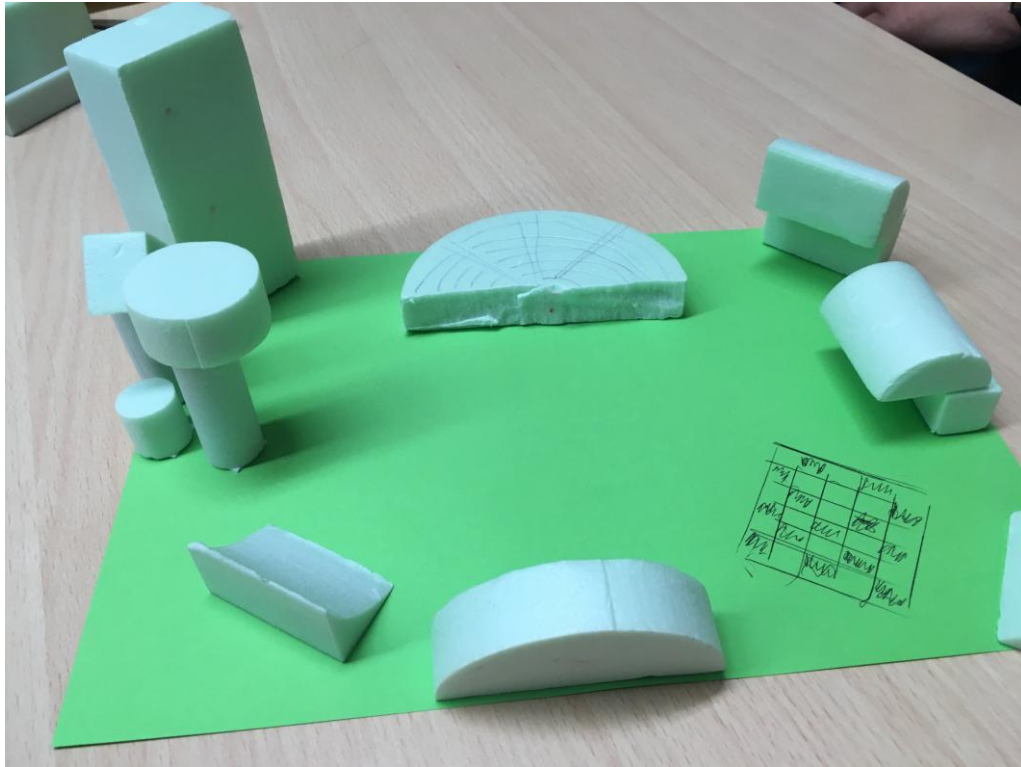
4. KRĘGIELNIA

Ogólnodostępna kręgielnia usytuowana w plenerze lub w jednym z budynków pozostałych po fabryce Defum.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

5. AMFITEATR W FABRYCE

Amfiteatr byłby miejscem, zdaniem autora łączącym wiele funkcji: artystyczną, rozrywkową i relaksującą i sportowa. Kluczowym elementem byłaby sama konstrukcja teatru czyli mobilne siedziska na podwyższeniach ustawionych w półokrąg. Dookoła zgodnie z koncepcją twórcy znajdowałyby się strefa zielni: duże donice, pergole, krzewy, drzewa. W rogach tak zaprojektowanej przestrzeni rozmieszczone byłyby „kąciki odpoczynku” z leżakami, ławkami obrotowymi itd.

Na terenie całego kompleksu byłaby rozmieszczona mała gastronomia , plansza do gry w szachy w wersji XXL i ścianka wspinaczkowa.

EWALUACJA, REKOMENDACJE DOTYCZĄCE KOLEJNYCH SPACERÓW BADAWCZYCH:

- zdaniem uczestników spacer potwierdził zauważone wcześniej przez nich bariery utrudniające poruszanie się po centrum miasta osobom niepełnosprawnym;
- zwrócono uwagę, że czasami są już stosowane dobre rozwiązania , brakuje jedynie dobrej informacji, jak w opisaney sytuacji w Pałacu Kultury Zagłębia;
- uczestnicy wyrazili nadzieję, że ich potrzeby będą brane pod uwagę podczas procesu rewitalizacji
- padła propozycja , aby do udziału w kolejnym spacerze zaprosić osoby niedowidzące, żeby zbadać ich potrzeby w zakresie poruszania się po Śródmieściu
- sprawdzila się praktyka zaczynania spaceru od spotkania w kawiarni Pałacu Kultury Zagłębia, gdzie w nieformalnej atmosferze, przy kawie i herbacie uczestnicy mogą oswoić się z założeniami programu, spaceru i ze sobą nawzajem, co zdecydowanie pozytywnie wpływa na atmosferę spaceru.